

Hogeschool Inholland  
College van Bestuur  
Postbus 95597  
2509 CN Den Haag

Datum: 22 januari 2015

Kenmerk: HC/15.014

Onderwerp: Beoordeling Herstel Bachelor Sociaal Pedagogische Hulpverlening  
(in aanvulling op brief HC/14.263, d.d. 6 oktober 2014)

Geacht college,

In dit schrijven rapporteren wij u het resultaat van de herbeoordeling van de bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) van Inholland die werd uitgevoerd in de periode augustus/september 2014.

Op basis van de bevindingen bij deze herbeoordeling adviseert het auditteam de NVAO de opleiding opnieuw te accrediteren voor een termijn van 6 jaar.

### **Aanleiding**

Onder regie van Hobéon werd op 2 april 2013, in het kader van accreditatie, een beoordelingsrapport uitgebracht met een negatief oordeel over de hbo-bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening van Inholland. Dit negatieve oordeel over de opleiding als geheel was een gevolg van het feit dat het auditteam tot een negatief oordeel kwam over Standaard 16, Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties waarbij het onderdeel toetsing voldoende was. Voor de Standaarden 1 t/m 15 uit het vigerende beoordelingskader kwam het panel tot een positief oordeel.

Omdat het panel constateerde dat de onvolkomenheden konden worden verholpen met een aantal correctieve maatregelen met name in de slotfase van de opleiding en vanwege het feit dat het reeds een stijgende lijn in het niveau van de eindwerken heeft vastgesteld, adviseerde het panel de NVAO de opleiding een hersteltermijn toe te kennen van 1 jaar. Vervolgens heeft de NVAO de instelling per brief op 6 juni 2013 verzocht een door de opleiding op te stellen herstelplan door het toenmalige visitatiepanel te laten beoordelen.

De opleiding heeft het panel een herstelplan voorgelegd waarbij vier aandachtsgebieden leidend waren:

1. *Het afstudeertraject* – versterking van de begeleiding en aanscherping van de beoordeling van de afstudeerproducten;
2. *Deskundigheidsbevordering van docenten* – intervisie voor zowel begeleiders van de fase-toets als voor die van het afstudeeronderzoek en -om bij hun begeleiding aan te sluiten op wat er aan het eind van de opleiding van studenten verwacht wordt - ook intervisiebijeenkomsten voor de tutoren van de 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> jaars groepen;
3. *Het onderwijsprogramma* – aanscherping van de onderzoekslijn in het curriculum;
4. *Beoordelingsprocedures* – o.a. de instelling van een afstudeercommissie.

Het toenmalige panel liet op 15 juli 2013 per brief weten positief te oordelen over het door de opleiding gepresenteerde herstelplan. Het trof in het plan de juiste maatregelen aan, toereikend en haalbaar om de benodigde verbeteringen op Standaard 16 binnen een jaar te kunnen realiseren. In aansluiting hierop heeft de NVAO de opleiding op 26 september 2013 een hersteltermijn toegekend en de accreditatie verlengd tot 6 april 2015.

#### **Herbeoordeling september 2014**

Een panel, onder ongewijzigd voorzitterschap, met dezelfde secretaris en met twee van de drie toenmalige inhoudsdeskundigen (zie bijlage V), heeft in augustus/september 2014 een herbeoordeling uitgevoerd. Deze herbeoordeling bestond uit (i) een documentstudie, (ii) een beoordeling van een steekproef van de meest recente afstudeerwerkstukken en (iii) een locatiebezoek.

Zowel de documentstudie als het locatiebezoek hadden een beperkte omvang en richtten zich specifiek op de eerder geconstateerde tekortkomingen op Standaard 16. Concreet kwam het panel destijds op deze Standaard – in samenvatting – tot de volgende bevindingen in het beoordelingsrapport van 2 april 2013:

*'In de slotfase van de opleiding zitten er in de feitelijke uitvoering van de beoordeling manco's, die ertoe leiden dat de opleiding niet in alle gevallen kan garanderen dat studenten de door haar beoogde eindkwalificaties ook daadwerkelijk realiseren. Het meest duidelijk heeft het auditpanel dit afgelezen aan de schriftelijke beroepsproducten die de studenten als eindwerkstuk maken. Het uitvoeren van een onderzoek maakt hier deel van uit. Het panel beoordeelde teveel van deze werkstukken als onvoldoende, onder andere omdat er vaak een onduidelijke vraagstelling was, geen samenhangende redeneerlijn, geen of een gebrekkige verantwoording van de gebruikte methode, te weinig gebruik van literatuur bij de exploratie van het onderhanden vraagstuk en gebrekkig taalgebruik. Overigens zij vermeld, dat het panel naast deze door hen als onvoldoende aangemerkte werkstukken ook steeds een aantal goede werkstukken heeft gezien.*

*Naast de afstudeerscriptie heeft het panel ook een selectie van showcase portfolio's gezien, waarin een aantal kleinere werkstukken waren opgenomen en de student reflecteerde op de behaalde competenties. Het panel vindt het showcase portfolio als concept in orde. Het viel het panel wel op dat de reflectie van de studenten vooral erg intern gericht was en er weinig externe bronnen voor die reflectie benut werden.*

*Op grond van het feit dat het panel, met betrekking tot de verschillende locaties en alle varianten, van oordeel is, dat (i) de toets- en afstudeerprocedures, beoordelingslijsten, afstudeerhandleidingen en kaderdocument 'onderzoek en afstuderen' van goede kwaliteit zijn, (ii) het niveau van de bestudeerde (fase)toetsen voldoende is, (iii) er op basis van de uitgevoerde steekproeven een stijgende lijn zichtbaar is in het niveau van de afstudeerwerken (12 van 33 onvoldoende naar ons oordeel in 2010-2012, naar 3 van 15 in 2012 en 0 van de 5 in 2013 onvoldoende), (iv) de gesignaleerde onvolkomenheden binnen een termijn van 1 jaar zijn te herstellen, voornamelijk omdat het primair gaat om het in de slotfase hanteren van de juiste meetlat, gedragen door consensus bij de beoordelaars over de toepassing van de criteria en (v) het management en de docenten over de benodigde deskundigheid en motivatie beschikken, adviseert het panel de NVAO aan de opleiding een hersteltermijn van 1 jaar toe te kennen, waarna opnieuw een beoordeling, met een door de NVAO te bepalen reikwijdte, dient plaats te vinden.'* – einde citaat.

Deze bevindingen vormden de leidraad voor de beoordeling door het huidige auditteam.

Het programma van het locatiebezoek van 5 september 2014 is opgenomen in de bijlage I bij deze rapportage; in bijlage II is de scoretabel opgenomen; de bijlage III bevat het schema van de aangescherpte leerlijn onderzoeksvaardigheden; een overzicht van de bestudeerde documenten, inclusief de paneleselectie uit de recent afgeleverde afstudeerwerken (juli 2013 – juli 2014), vindt u in de bijlage IV. De samenstelling van het panel dat de herbeoordeling uitvoerde, treft u aan in de bijlage V.

### **Bevindingen en oordelen panel**

Het panel spreekt zijn waardering uit voor de voortvarende wijze waarop de opleiding een kwaliteitsimpuls heeft gegeven aan de onderzoekslijn en de eindfase van de studie. De opleiding heeft de door het toenmalige auditteam afgegeven oordelen weten te vertalen in heldere verbeteracties en deze op consequente wijze en met een breed draagvlak in de organisatie geïmplementeerd. Management en docenten meldden tijdens de audit dat de uitkomsten van de vorige audit aanvankelijk wel tot de nodige teleurstelling hadden geleid, maar dat ze uiteindelijk hebben geresulteerd in meer cohesie en een intensievere samenwerking tussen docenten.

Het auditteam kreeg van verschillende kanten te horen dat docenten nu eerder op elkaar afstappen om met elkaar in dialoog te gaan. Dit gebeurt niet alleen in het eigen team; het verbeterproces heeft ook geleid tot intensivering van interacties tussen de verschillende locaties en teams. De gesprekspartners zagen dit als een duidelijk gevolg van: (i) de projectmatige wijze waarop het veranderingsproces is neergezet (het management heeft hiervoor de nodige financiële middelen vrijgemaakt); (ii) de aanscherping van het beoordelingsstelsel in de afstudeerfase, waarbij extra controles – en dus overleg tussen beoordelaars – zijn ingebouwd en (iii) de intervisiebijeenkomsten voor examinatoren en begeleiders, die de dialoog tussen de verschillende actoren duidelijk bevordert.

Het panel vindt het belangrijk op te merken dat de examencommissie een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het verbetertraject. Dat de commissie op afgewogen wijze haar bevoegdheid benut om examinatoren te benoemen, vindt het panel hierin een sterk punt.

Het panel was ingenomen met de kritisch-open houding van management, docenten en examencommissie tijdens de audit en de grote mate van consistentie tussen de verschillende gesprekspanelen. De opleiding heeft, zo oordeelde het auditteam, de touwtjes goed in handen en heeft goed zicht op de verbeterpunten die nog op de agenda staan. De gesprekken werden telkens toegelicht met aansprekende voorbeelden, waardoor het beeld van een breed gedragen en goed gemanaged veranderproces werd versterkt.

De panelleden vinden het belangrijk op te merken dat het verbeterproces zich niet heeft beperkt tot de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening. Ook de opleidingen Maatschappelijk Werk en Dienstverlening en Culturele en Maatschappelijke Vorming van dit cluster zijn meegegaan met de veranderingen. Hoewel dit gegeven buiten de beoordelingsscope van het huidige panel valt, beschouwt het auditteam ook dit als een belangrijk signaal dat het cluster Social Work, waartoe de drie opleidingen behoren, de uitkomsten van de vorige audit uitermate serieus heeft genomen en dat met een grote inspanning van alle betrokkenen een proces van cultuurverandering is ingezet.

Hierna volgen de bevindingen en oordelen van het panel. Deze zijn gerelateerd aan de door het auditteam destijds naar voren gebrachte punten van herstel en de door de opleiding geformuleerde aandachtspunten. De uitwerking hiervan is gegroepeerd naar de twee dimensies die onder Standaard 16 aan de orde zijn: (i) het systeem van toetsen en beoordelen en (ii) het behalen van de eindkwalificaties.

#### ***Het systeem van toetsen en beoordelen***

Het auditteam beoordeelde destijds het systeem van toetsen en beoordelen als voldoende, maar constateerde in de slotfase van de opleiding mankementen in de uitvoering hiervan. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding de volgende belangrijke wijzigingen heeft doorgevoerd.

#### ***Versterking begeleiding***

De opleiding heeft aan afstudeerbegeleiders iets meer tijd beschikbaar gesteld voor het begeleiden en beoordelen van studenten. Tijdens de begeleiding bij het praktijkonderzoek besteden zij nu explicieter aandacht aan het maken van een heldere probleemanalyse en een consistente lijn van probleem naar aanbevelingen. Ook sturen zij op taalgebruik, niveau en bronvermelding. Hiervoor heeft men vanaf het begin van de studie de schrijfcursussen (van Hogeschooltaal) gekoppeld aan de onderzoeksopdrachten. Dit heeft onder andere tot gevolg dat studenten structuur leren aanbrengen in hun werkstukken.

Eén van de gesprekspartners merkte tijdens de audit op dat juist hierdoor de gebreken in de werkstukken duidelijker zichtbaar en lokaliseerbaar worden voor beoordelaars. Het formuleren van de onderzoeksvraag, het argumenteren en het verwerken van theorie blijken vaak problemen waar studenten mee worstelen.

Studenten die stagneren in hun afstudeertraject nemen, onder leiding van een (associate) lector, deel aan speciale afstudeergroepen. Zij krijgen tevens extra lessen van een docent. Afhankelijk van hun situatie krijgen zij individuele begeleiding van ervaren studiebegeleiders. Daarnaast biedt de opleiding extra lessen onderzoeksvaardigheden aan. Het panel vindt het positief dat de opleiding ook (associate) lectoren betreft bij de begeleiding van studenten.

Tijdens de vorige audit maakte het panel verschillende opmerkingen over de povere kwaliteit van de portfolio's, omdat de reflectie door studenten vooral erg intern gericht was. Tijdens de audit merkten docenten op dat zij onderling veel gediscussieerd hebben over de ontwikkeling van studenten naar de (nieuwsgierige) '*reflective practitioners*'. Terwijl men in het verleden meer uitging van een strakke planning, doet men nu tijdens de begeleiding meer een beroep op de zelfstandigheid van studenten, door ze vragen te stellen als: 'hoe zie jij dat?' en 'hoe pak jij dat aan?' Studenten leren op deze manier afstand te nemen en te reflecteren op iets wat ze gedaan hebben. Het nieuw ontwikkelde portfolio geeft vanaf het eerste studiejaar al richting aan de ontwikkeling van de kritische en onderzoekende houding bij studenten. Zo is ook de overgang naar het tweede studiejaar minder groot. Het auditteam heeft vastgesteld dat de portfolio's uit de huidige steekproef goede en duidelijke reflecties bevatten.

#### *Aanscherping beoordelingscriteria*

Het auditteam is positief over de nadere uitwerking van de beoordelingscriteria van het praktijkonderzoek met betrekking tot bronvermelding, gebruik van (inter)nationale bronnen en digitale databanken, aanbevelingen op micro-, meso- en macroniveau, reflectie op en reikwijdte van het onderzoek en de onderbouwing van de keuze van instrumenten die gebruikt worden. Deze criteria komen uiteraard ook aan de orde bij de begeleiding van de studenten. Tijdens de vorige audit waren dit punten waar het auditteam mankementen constateerde.

Ter borging van het begeleidingsproces heeft de opleiding het onderzoeksplan als summatieve toets ingevoerd. Dit houdt in dat twee (door de examencommissie benoemde) examinatoren het onderzoeksplan beoordelen. Om een voldoende te krijgen moet het plan aan alle criteria voldoen. Bij een onvoldoende krijgt de student feedback van zijn afstudeerbegeleider. Tijdens de audit geven docenten aan dat deze aangescherpte procedure al heeft geleid tot kwalitatief betere eindrapporten.

Daarnaast heeft de opleiding aan fasetoets 3 – het examengesprek – extra (voorwaardelijke) criteria toegevoegd. Twee examinatoren, afkomstig vanuit de opleiding en het werkveld, beoordelen het examengesprek. Het panel vindt het positief dat de opleiding het werkveld betreft bij de beoordeling.

#### *Intervisie en studiedagen*

Om consolidering van de reeds eerder georganiseerde scholing op het gebied van onderzoeksvaardigheden te bewerkstelligen heeft de opleiding voor zowel de begeleiders van het afstudeeronderzoek als voor die van de fasetoets intervisies georganiseerd.

Tijdens tien intervisiebijeenkomsten bespraken docenten onder leiding van de afstudeer-c.q. onderzoekskoördinator knelpunten die zij ervaren in de afstudeerbegeleiding. Daarnaast discussieerden zij over de interpretatie van de verschillende criteria. Een aantal keer deden ook de (associate) lectoren mee aan de discussies. Om de kwaliteit te verbeteren en om de druk bij examinatoren te verminderen heeft de opleiding externe (masteropgeleide en in het werkveld werkzame) examinatoren aangetrokken als 2<sup>e</sup> beoordelaar. Na een training van drie bijeenkomsten (Rotterdam/Den Haag) of na begeleiding van de afstudeercoördinator (Haarlem/Alkmaar), namen ook zij deel aan de intervisiebijeenkomsten. Dit leidde vervolgens tot veel discussies tussen 'internen' en 'externen' over het interpreteren van beoordelingscriteria.

Dat de intervisies hebben geleid tot een meer gedeelde norm bij beoordelaars werd ook bevestigd door het auditteam dat constateerde dat bij geen van de eindwerken uit de steekproef een 3<sup>de</sup> beoordelaar aan te pas hoefde te komen.

Het panel vindt het een goed punt dat ook de tutores van eerste- en tweedejaarsgroepen vanaf 2014-2015 intervisiebijeenkomsten gaan houden om bij hun begeleiding van integrale opdrachten goed aan te kunnen sluiten bij hetgeen van de student aan het eind van de opleiding verwacht wordt.

Een aantal docenten heeft geparticipeerd in het Project G5 van de Randstad hogeschool in het kader van het project 'Vreemde ogen dwingen'. Op basis van de uitwisseling daar heeft men besloten om de presentatie en verdediging van het praktijkonderzoek en het gesprek over het portfolio samen te trekken tot het Examengesprek (fasetoets 3).

Om de kwaliteit van het afstuderen nog meer te verhogen heeft de opleiding drie extra studiedagen onder leiding van een senior onderzoeksbeleidsmedewerker van de hogeschool georganiseerd, die geheel gewijd waren aan het praktijkonderzoek en fasetoets 3. Hieraan hebben (associate) lectoren, afstudeercoördinatoren, voorzitters van de intervisies, SLB-coördinatoren van de fasetoets en leden van de afstudeercommissie en de examencommissie deelgenomen. De studiedagen hebben duidelijke afspraken opgeleverd over het niveau dat de opleiding op alle locaties verwacht van studenten op het gebied van het praktijkonderzoek. Zo heeft men onder meer gediscussieerd over: 'wat vinden we een goed onderzoeksonderwerp, uitgaande van de doelstelling?'; 'welke eisen stellen we aan de verwerking van de gegevens uit het veldonderzoek?'; 'hoe zorgen we ervoor dat de student aanbevelingen in een bredere context plaatst?'; en 'welke eisen stellen we aan de reflectie van de student op het onderzoek en hoe begeleiden we hem hierbij?' Met betrekking tot de fasetoets heeft men gediscussieerd en afspraken gemaakt over het vereiste niveau van de bewijsstukken in het portfolio en over het stimuleren van de externe oriëntatie van de reflectie.

In het Handboek *Procedures en Werkwijze afstudeertraject* heeft de opleiding de afspraken die zij tijdens de studiedagen maakte over (i) processen, procedures, inhoud en beoordeling van het eindrapport en het eindexamenportfolio en (ii) het gebruik van de aangescherpte beoordelingsformulieren verder vormgegeven.

De intervisies en studiedagen zijn inmiddels structureel in de jaarplanning opgenomen.

Dat de opleiding (associate) lectoren en een inhoudsdeskundige op het gebied van praktijkonderzoek van buiten de opleiding heeft betrokken bij het verandertraject vindt het auditteam positief. Op deze manier komt er belangrijke nieuwe kennis de opleiding binnen.

Daarnaast betreft de opleiding ook het werkveld bij de veranderingen door met opdrachtgevers te discussiëren over wat van hbo-studenten op het gebied van praktijkonderzoek verwacht mag worden. Het auditteam waardeert dit initiatief van de opleiding.

Het panel heeft tijdens het locatiebezoek gesproken met een deskundig docententeam. Het panel heeft kunnen vaststellen dat docenten onder meer (i) participeren in onderzoeken in kenniskring en lectoraat (bijvoorbeeld in het project 'Maakbaarheid van de lerende stad'); (ii) internationale onderzoekservaring hebben; (iii) actief zijn in de WMO-werkplaats en in sociale wijkteams; (iv) deelnemen aan het expertiseplatform Jeugdzorg; en (v) door middel van docentstages onder andere behoefteonderzoek doen op het gebied van jeugdzorg. Het team heeft, naar het oordeel van het panel, voldoende onderzoekservaring in huis, die door een proactieve instelling ook actueel gehouden wordt.

Het belang van onderzoekservaring heeft de opleiding inmiddels ook doorgetrokken naar de sollicitatiegesprekken met nieuwe docenten, waarbij de hoeveelheid onderzoekservaring en de onderzoeksattitude van de docent-in-spe nu ook concrete selectiecriteria zijn. Het auditteam vindt het positief dat de opleiding erkent dat een deel van de huidige docenten nog niet die onderzoekservaring heeft opgebouwd die de studenten tijdens de opleiding wel moeten ontwikkelen en eraan werkt deze te versterken.

Het panel is er op basis van de bestudeerde documentatie en de verschillende gesprekken dat het voerde van overtuigd geraakt dat de opleiding en docenten door de intervisies, studiedagen en deelname aan onderzoeksprojecten binnen en buiten de opleiding een goed beeld hebben gekregen over de concrete inhoud van het verandertraject op het gebied van praktijkonderzoek en hiervoor de nodige stappen ondernemen.

#### *Aanscherping onderzoekslijn*

Het panel complimenteert de opleiding met het document 'Aangescherpte leerlijn onderzoeksvaardigheden' waarin de opleiding schematisch heeft vastgelegd welke concrete onderzoeksvaardigheden de studenten in de loop van de studie jaren aanleren (zie bijlage III).

In de eerste jaren van de studie ligt wat de opleiding betreft de bakermat voor de ontwikkeling van de *kritisch onderzoekende houding* van de studenten. Ze krijgen daarom tijdens de (kleinschalige) onderzoeken die ze in de eerste drie studie jaren doen geen strakke planning meer voorgeschoteld. Daarentegen leren ze vanaf de start van de studie in oplopend niveau kritische vragen te stellen aan elkaar, aan de literatuur (Nederlands- en Engelstalig) en, op grond van hun literatuuronderzoek, aan de praktijk. Dat dit al winst heeft opgeleverd blijkt, zo vertelden de aanwezigen, uit het feit dat studenten, ingeval van onderwerpen waarover nog geen (standaard) boeken zijn, verder zoeken in actuelere bronnen en discussies op wetenschappelijk sites om de hun voorgelegde problematiek te analyseren. Docenten merken dat studenten er echt plezier in hebben om achter de informatie te komen. Het gevolg hiervan is dat, zo ervaren docenten, studenten nu ook al veel kritischer kijken naar wat de opdrachtgever vraagt: *van wie komt het probleem, heeft de opdrachtgever bijvoorbeeld een vraag op sociaalpedagogisch gebied of heeft hij een organisatieprobleem, etc.* Deze houding van studenten wordt, volgens examinatoren, in eindgesprekken van de opleiding steeds meer zichtbaar. Daarnaast heeft de opleiding overigens ook gemerkt dat sommige studenten in het eerste jaar tegen de onderzoeksaspecten in de integrale opdrachten 'aanlopen' en stoppen met de studie.

Op basis van het document 'Aangescherpte leerlijn onderzoeksvaardigheden' (bijlage III) zet de opleiding in 2014-2015 in op: (i) meer gebruik van andere bronnen dan de voorgescreven (internationale) vakliteratuur; (ii) het gebruik van weblectures onderzoeksvaardigheden; (iii) het voldoen aan eisen op het gebied van taal, bronvermelding (APA), verwerking van (internationale) vakliteratuur in alle toetsproducten; en (iv) de toepassing van de onderzoekscyclus in de integrale opdrachten.

Vanwege de impact van de verhoogde eisen op het gebied van praktijkonderzoek vindt het panel het een goed punt dat de opleiding hier ook voor de poort aan aankomende studenten informatie over verstrekt: (i) op open dagen; (ii) met behulp van de studiekeuzecheck; en (iii) door middel van individuele gesprekken.

#### *Afstudeercommissie*

De opleiding heeft voor iedere eenheid (Den Haag/Rotterdam en Haarlem/Alkmaar) een afstudeercommissie ingesteld. Dit zijn kleine groepen ervaren onderzoeksbegeleiders die zich in de loop van het verbetertraject hebben ontwikkeld tot expertgroepen. De leden hebben de rol van 1<sup>e</sup> examiner, de beoordelaar die niet bij de afstudeerbegeleiding betrokken is. De commissie heeft een beslissende stem als de begeleider en de 1<sup>e</sup> examiner bij een beoordeling tot een verschil van twee of meer punten komen, of als de een tot een voldoende en de andere tot een onvoldoende komt. De afstudeercommissies fungeren ook als vraagbaak voor onderzoeksbegeleiders en zo nodig participeren de leden in begeleidingsgesprekken met studenten. De afstudeercommissie neemt vaak het voortouw in de intervisie, door onderwerpen in te brengen waar docenten vaak vragen over stellen. Een voorbeeld hiervan is de vraag naar een eenduidig format voor het onderzoeksplan, waar voor- en tegenstanders van zijn.

Het duidelijk beleggen van de regie op het afstuderen bij een kleine groep experts is naar het oordeel van het panel in deze fase een verstandig middel om goed grip te krijgen op het afstuderen en de verdere ontwikkeling van kennis en kunde bij het hele docentencorps te ondersteunen.

Daarnaast doet de team- of locatiemanager regelmatig een dossiercheck ter controle of de afstudeerproducten, inclusief beoordelingslijsten en handtekeningen van examinatoren, compleet zijn voor archivering. Het panel vindt dit prima maatregelen om een beheerst afstudeerproces te garanderen.

#### *Rol van de examencommissie*

Het panel heeft gesproken met een examencommissie die stevig in het zadel zit: de leden zijn zich bewust van hun positie, zijn sterk betrokken bij de kwaliteitsslag die de opleiding doormaakt en tonen zich leidend waar het gaat om de kwaliteitsborging van toetsen en examens. De commissie participeert met vijf andere Randstadhogescholen ('Vreemde ogen dwingen') in een expertisepatform. De examencommissies schuiven regelmatig bij elkaar aan om kennis te delen op het gebied van toetsen en van afstuderen.

De examencommissie heeft gemerkt dat de intensieve discussies over de interpretatie en de toepassing van de beoordelingscriteria tijdens intervisies en studiedagen en de totstandkoming van het cijfer tussen betrokken examinatoren leiden tot meer transparantie en uiteindelijk tot minder verschillen in de beoordeling. Docenten mogen zich terugtrekken als examinator wanneer zij denken niet aan de kwaliteitseisen te kunnen voldoen. Er heerst ook wat dit betreft een open, niet veroordelende sfeer bij de opleiding. 'Er is nu een echte verbetercultuur, waarbij de examencommissie voorop loopt', licht de voorzitter van de examencommissie toe.

De examencommissie signaleerde in de eindwerken van de periode juli 2013 – juli 2014 een verbetering in de taal en de structuur van de werken. Zij ziet in de eindschetsen nog aandachtspunten op het gebied van verwerking van theorie, argumentatie, leggen van verbanden en reflectie door studenten op het eigen onderzoek. De gesprekspartners merken op dat de opleiding inmiddels in het curriculum toetsen heeft opgenomen waarin de verwerking van literatuur, onderzoek en de reflectie daarop een grotere rol hebben gekregen. Daarnaast heeft zij in de beoordelingslijst criteria met betrekking tot de reflectie op het eigen onderzoek opgenomen.

Wat betreft de taalproblematiek op deze multiculturele opleiding is het auditteam positief over de suggestie van een van de leden van de examencommissie om studenten voor wie het Nederlands niet de eerste taal is, een essay eerst in hun eigen taal te laten schrijven en het daarna te laten vertalen naar het Nederlands. Het panel vindt dit een goede suggestie.

Het panel deelt de analyse van de examencommissie over de eindwerken en merkt op dat studenten wel in de bestudeerde portfolio's hebben laten zien dat ze kunnen reflecteren op de veranderingen die in het domein gaande zijn. Dit blijkt ook uit de evaluaties van de eindgesprekken, waar studenten, na goed doorvragen door de docenten, in staat blijken te zijn op micro-, meso- en macroniveau te reflecteren, ook als dit in de geschreven werkstukken nog mager is. Dit is wat het panel betreft een relevante vooruitgang sinds de visitatie in 2013.

Dit jaar gaat de examencommissie het niveau van de toetsen en afstudeerwerken in Noord (Haarlem/Alkmaar) en Zuid (Rotterdam/Den Haag) naast elkaar leggen. Noord en Zuid hebben inmiddels dezelfde fasetoetsen en differentiaties. De examencommissie heeft tot op heden wel accentverschillen, maar geen grote niveauverschillen tussen de eenheden vastgesteld. Het panel vindt een dergelijke vergelijking en afstemming een goed initiatief.

In januari 2014 heeft een (onafhankelijke) gecommitteerde onder leiding van de examencommissie een aantal eindgesprekken bijgewoond en conform een vastgesteld protocol zijn oordeel gegeven over de afname van de examens. Zijn oordeel was dat de betreffende docenten de examens op een goede en kritische manier afnemen en dat de randvoorwaar-

den op orde en het niveau en de beoordeling op hbo-niveau zijn. Dit oordeel is bevestigd door de gecommiteerden die in juni 2014 op de andere locaties examens hebben bijgewoond. Gecommiteerden moeten meerdere jaren betrokken zijn bij de opleiding en zicht hebben op de inhoud en het bachelor-niveau van de studie, zo meldt de examencommissie.

Behalve dat de examencommissie veel overleg heeft met het cluster- en teammanagement, neemt de commissie ook deel aan teamoverleg om actuele casussen te bespreken. Vrij recent heeft zij aan de orde gesteld dat zij gesignaleerd heeft dat docenten criteria soms als 'voldoende' afvinken terwijl de kwaliteit van de uitwerking door de student niet altijd voldoende is. De commissie heeft probleemverslagen op tafel gelegd en de betreffende criteria aan de hand van 'let-opjes' met de docenten besproken. De examencommissie is van mening dat docenten ook naar studenten toe transparanter moeten zijn over dat de kwaliteit, 'de onderlegger' ook goed moet zijn. Het panel had dit ook gesignaleerd en is van oordeel dat de examencommissie, met name vanwege haar autonomie, de touwtjes goed in handen heeft.

#### *Conclusie*

Het panel stelt vast dat door de genomen maatregelen het systeem van toetsen en beoordelen in de slotfase van de studie adequaat is versterkt: (i) er is sprake van een integrale beoordeling van het eindniveau, (ii) er zijn meer borgingsmechanismen aangebracht om onvoldoende (eind)werkstukken niet te laten passeren, (iii) de examencommissie heeft door haar onafhankelijkheid en autonomie een belangrijke bijdrage geleverd aan het verbetertraject; (iv) het werkveld beoordeelt met een juiste maatvoering mee op het eindniveau en (v) de opleiding SPH heeft ervoor gezorgd dat de genomen maatregelen stevig in de organisatie zijn ingebed, zodat draagvlak en continuïteit voor de ingezette verbeteringen zijn verzekerd.

Het panel heeft tevens geconstateerd dat de opleiding de doorgevoerde wijzigingen adequaat monitort en – zo nodig – bijstelt.

Het panel oordeelt dan ook positief over het systeem dat de opleiding hanteert voor het toetsen en beoordelen in de slotfase van de opleiding en komt tot de conclusie dat de eerder vastgestelde manco's in de uitvoering ervan door de opleiding adequaat zijn ondervangen.

#### **Gerealiseerd niveau**

De opleiding heeft het panel voorafgaand aan de audit voorzien van een overzicht van de 199 studenten die verdeeld over alle eenheden tussen juli 2013 en juli 2014 zijn afgestudeerd. Het panel heeft daarvan een selectie gemaakt van 21 studenten, van wie het de eindwerken heeft opgevraagd. Het panel heeft alle 21 eindwerken van tevoren beoordeeld.

Het panel is van oordeel dat de opleiding met de kwaliteit van haar eindwerken op het niveau zit van vergelijkbare opleidingen in haar branche. Dit houdt in dat het gestructureerde afstudeerscripties en goede reflecties in de portfolio's heeft gezien. Het panel vond 19 van de 21 afstudeerwerken aan de maat. In twee gevallen week het oordeel van het panel af van dat van de examinatoren, omdat de vereiste criteria weliswaar 'afgevinkt' konden worden, maar de uitwerkingen volgens het panel een te beperkte toegevoegde waarde opleverden. Tijdens de gesprekken bleek dat de examencommissie met dit aspect al in de docententeams aan de slag is gegaan.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding, onder leiding van de examencommissie, op het gebied van verwerking van theorie, argumentatie, leggen van verbanden en reflectie door studenten op het eigen onderzoek een goede weg is ingeslagen die al geleid heeft tot verbeteringen en aantoonbaar goede resultaten.

Het panel heeft nog enkele suggesties voor de opleiding. Nu de basis op orde is, zou de opleiding kunnen overwegen om de studenten zelf met de opdrachtgever te laten onderhandelen over de onderzoeksvraag. Het panel stelt vast dat de onderwerpen die studenten voor onderzoek aangereikt krijgen, zoals bijvoorbeeld het verbeteren van een methodiek



in een instelling, vaak te complex zijn voor het (bachelor)niveau dat de student moet aantonen. Met een instelling afstemmen over de vraag wat een (kleinschalig) onderzoek aan verbetering van het werk kan bijdragen zou een zeer leerzame ervaring voor de student kunnen zijn.

Ook stelt het panel vast dat studenten in hun onderzoek geen aandacht besteden aan het kostenaspect van de voorgestelde innovaties. Het panel adviseert de opleiding hier meer de nadruk op te gaan leggen, omdat het vermogen van de nieuwe social professionals op dit punt landelijk als van groot belang wordt gezien.

#### *Conclusie*

Het panel is positief over het afstudeerniveau dat de laatste lichting studenten laat zien. Het ziet nog enkele verbetermogelijkheden, die door de opleiding worden onderkend en ook al in acties zijn vertaald. Tot slot heeft het panel nog enkele suggesties voor de opleiding.

#### **Oordeel van het panel**

Het panel is op grond van het voorgaande van oordeel dat de bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening van Inholland de aan haar toegekende herstelperiode effectief heeft benut, waardoor zowel het systeem van toetsen en beoordelen als de realisatie van de beoogde eindkwalificaties als voldoende kunnen worden gekwalificeerd. Daarmee beoordeelt het panel Standaard 16 als voldoende.

Het is het panel in de verschillende gesprekken duidelijk geworden dat het team daadwerkelijk een opleiding aan het bouwen is waar voor het sociale domein kritische professionals klaargestoomd worden. Het verder aanscherpen van de onderzoekslijn was en is daarom een belangrijk onderwerp bij de opleiding.

Het auditteam adviseert de NVAO op grond hiervan de opleiding opnieuw te accrediteren.

#### **Samenvatting**

##### **Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties**

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding de door het toenmalige auditteam afgegeven oordelen heeft weten te vertalen in heldere verbeteracties die zij op consequente wijze en met een breed draagvlak in de organisatie heeft geïmplementeerd.

Het auditpanel oordeelt positief over het systeem dat de opleiding hanteert voor het toetsen en beoordelen in de slotfase van de opleiding en komt tot de conclusie dat de eerder vastgestelde manco's in de uitvoering ervan door de opleiding adequaat zijn ondervangen. Er is sprake van een zorgvuldige en integrale beoordeling van het eindniveau. De opleiding heeft voldoende borgingsmechanismen aangebracht om onvoldoende (eind)werkstukken niet te laten passeren. Het werkveld beoordeelt met een juiste maatvoering mee op het eindniveau. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding een examencommissie heeft die stevig in het zadel zit, waarvan de leden zich bewust zijn van hun positie, sterk betrokken zijn bij de kwaliteitsslag die de opleiding doormaakt en zich leidend tonen waar het gaat om de kwaliteitsborging van toetsen en examens. Het panel heeft tevens geconstateerd dat de opleiding de doorgevoerde wijzigingen adequaat monitort en – zo nodig – bijstelt.

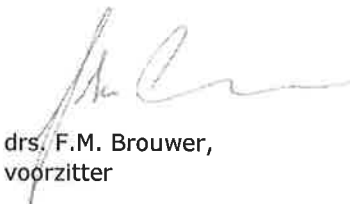
Ten aanzien van het gerealiseerd eindniveau is het auditpanel van oordeel dat de opleiding met de kwaliteit van haar eindwerken (afstudeerscripties en portfolio's) op het niveau zit van vergelijkbare opleidingen in haar branche. Het ziet nog enkele verbetermogelijkheden, die door de opleiding worden onderkend en ook al in acties zijn vertaald. Het auditpanel is op basis van een grote steekproef tot het oordeel voldoende gekomen.

Het auditpanel komt op basis van deze afweging voor Standaard 16 tot het oordeel 'voldoende'.

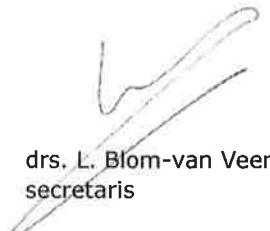
**Algemene conclusie**

Conform de beslisregels van de NVAO geeft het auditpanel de hbo-bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening van Hogeschool Inholland als geheel het eindoordeel 'voldoende'. Het auditpanel adviseert de NVAO derhalve de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

Met vriendelijke groet,  
namens het auditteam,



drs. F.M. Brouwer,  
voorzitter



drs. L. Blom-van Veen,  
secretaris

**Bijlage:**

- Programma audit
- Scoretabel
- Aangescherpte leerlijn onderzoeksvaardigheden
- Overzicht bestudeerde documenten, inclusief eindwerkstukken
- Overzicht auditteam

## Bijlage I

### Auditprogramma Sociaal Pedagogische Hulpverlening – Inholland, vrijdag 5 september 2014 Theresiastraat 8, Den Haag.

Tijd	Wat	Naam	& Functie
8.30- 9.30	Voorbespreking commissie		
9.30-10.15	Management	Heleen Jumelet	Domeindirecteur GSW
		Gerard van den Broek	Clustermanager Social Work
		Jeroen de Wit	Manager Haarlem/ Alkmaar
		Alaoui Alaoui	Teamleider SPH Eenheid Den Haag/ Rotterdam
		Simone Bijman	Onderwijskundige
10.15-10.30	Pauze & intern overleg commissie		
10.30- 11.30	Docentenpanel	Richard de Brabander	Eenheid Den Haag/ Rotterdam
		Sandrine Aarts	Eenheid Den Haag/ Rotterdam
		Greet Fokker	Eenheid Den Haag/ Rotterdam
		Hans Jan Kuipers	Eenheid Haarlem/ Alkmaar
		Remmelt Veenkamp	Eenheid Haarlem/ Alkmaar
		Jacqueline Groen	Eenheid Haarlem/ Alkmaar
		Josien Hofst	Eenheid Den Haag/ Rotterdam
11.30- 11.45	Pauze & intern overleg commissie		
11.45-12.30	Examencommissie	Ido Sap	
		Camilla Jaspers	
		Syll Damave	
12.30-13.30	Intern overleg commissie		
13.30 -13.45	Terugkoppeling voorlopige bevindingen		

**Bijlage II****Scoretabel**

<b>Scoretabel paneloordelen Hogeschool Inholland hbo-bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening voltijd / deeltijd / duaal</b>	
<b>Onderwerpen / Standaarden</b>	<b>Oordeel</b>
<b>Beoogde eindkwalificaties</b>	
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	V
<b>Programma</b>	
Standaard 2. Oriëntatie programma	V
Standaard 3. Inhoud programma	V
Standaard 4. Vormgeving programma	V
Standaard 5. Instroom programma	V
Standaard 6. Studeerbaarheid programma	V
Standaard 7. Omvang en duur programma	V
<b>Personeel</b>	
Standaard 8. Doeltreffendheid personeelsbeleid	V
Standaard 9. Kwalificaties personeel	V
Standaard 10. Omvang personeel	V
<b>Voorzieningen</b>	
Standaard 11. Huisvesting en materiele voorzieningen	G
Standaard 12. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V
<b>Kwaliteitszorg</b>	
Standaard 13. Periodiek evalueren	G
Standaard 14. Evalueren en verbetermaatregelen	G
Standaard 15. Betrekken van partijen bij interne kwaliteitszorg	G
<b>Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</b>	
Standaard 16. Toetsen en eindkwalificaties	V
<b>Algemeen eindoordeel</b>	<b>V</b>

## Bijlage III

### Aangescherpte leerlijnen onderzoeksvaardigheden

Onderzoeksvaardigheid	Student kan...		
	Fase 1	Fase 2	Fase 3
<b>Probleemstelling, doelstelling en onderzoeksvraag</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Een eenvoudig probleem ontleden en aangeven op welke vragen een probleemschets antwoord geeft</li> <li>o Doel van het onderzoek aangeven</li> <li>o Een eenvoudige onderzoeksvraag formuleren</li> <li>o Een eenvoudige onderzoeksvraag in deelvragen knippen</li> <li>o Kernbegrippen uit de probleem- en vraagstelling definiëren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Probleem op meerdere niveaus schetsen en deze niveaus met elkaar verbinden</li> <li>o Een complexe onderzoeksvraag uitwerken in deelvragen</li> <li>o Begrippen met behulp van een theorie operationaliseren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Een probleemstelling formuleren die relevant is voor het beroepenveld</li> <li>o Een probleem in een bredere maatschappelijke context plaatsen</li> <li>o Een complexe opdracht afbakenen</li> <li>o De reikwijdte van een onderzoeksvraag bepalen</li> <li>o Een complexe onderzoeksvraag uitwerken in deelvragen en passende databronnen kiezen</li> </ul>
<b>Ontwerp</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o De stappen van de onderzoekscyclus identificeren en doorlopen</li> <li>o Verantwoorden hoe informatie ingewonnen is en weten waar deze verantwoording aan moet voldoen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Soorten vragen selecteren (beschrijvend, vergelijkend, definiërend, evaluerend, verklarend, ontwerpend)</li> <li>o Triangulatie herkennen</li> <li>o Een ontwerp maken dat aansluit bij de onderzoeksvraag</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Een consistent ontwerp maken en beargumenteren</li> <li>o De keuze van databronnen motiveren</li> <li>o De validiteit en betrouwbaarheid van een ontwerp taxeren</li> </ul>
<b>Literatuurstudie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Bronnen verzamelen en databanken gebruiken</li> <li>o Brongebruik vermelden volgens de APA-systematiek</li> <li>o Voet- en eindnoten hanteren</li> <li>o Bronnen vermelden in een tekst</li> <li>o Op controleerbare manier citeren en parafraseren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Vakliteratuur selecteren en analyseren</li> <li>o Zelf tekstbronnen zoeken en databanken gebruiken</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Tekstbronnen lezen, interpreteren en analyseren</li> <li>o Actueel onderzoek beschrijven</li> <li>o Verschillende opvattingen weergeven</li> <li>o Gebruikte bronnen verantwoorden</li> <li>o Op consistente en controleerbare manier naar tekstbronnen verwijzen</li> </ul>
<b>Theoretisch kader</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Kernbegrippen gebruiken bij onderzoek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Kernbegrippen in onderlinge samenhang gebruiken</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Theoretisch kader beschrijven door kernbegrippen te gebruiken en keuzes te onderbouwen</li> <li>o Relevante theorieën weergeven</li> <li>o Recente (nationale en internationale) vakliteratuur vinden en gebruiken</li> <li>o Meningsverschillen over theoretische, juridische, normatieve, politieke en beleidsmatige onderwerpen weergeven</li> <li>o Relevante methodieken en interventiestrategieën beschrijven</li> </ul>
<b>Dataverzameling en -analyse</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Databronnen identificeren, in het bijzonder het interview, de observatie en de enquête</li> <li>o Verschil tussen kwalitatieve en kwantitatieve onderzoek aangeven</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Databronnen gebruiken, in het bijzonder het interview, de observatie en de enquête</li> <li>o Gevonden data analyseren en gebruiken bij het beantwoorden van onderzoeksvragen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Databronnen gebruiken bij triangulatie</li> <li>o Gevonden data analyseren en reduceren</li> </ul>
<b>Uitkomst</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Aangeven wat het trekken van een conclusie inhoudt en waaraan een conclusie moet voldoen</li> <li>o Aanbevelingen formuleren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o De geldigheid en betrouwbaarheid van een conclusie verantwoorden</li> <li>o Aanbevelingen formuleren die bruikbaar zijn in de beroepspraktijk</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Conclusie trekken uit gevonden data</li> <li>o Conclusies en aanbevelingen onderbouwen met actuele vakliteratuur</li> <li>o Over de bruikbaarheid van aanbevelingen overleggen met een opdrachtgever</li> <li>o De geldigheid, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van onderzoek verdedigen</li> </ul>
<b>Rapportage</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Een schriftelijk rapport schrijven met een logische indeling en opbouw</li> <li>o Functionele lay-out hanteren</li> <li>o Correcte taal gebruiken in een schriftelijk rapport</li> <li>o Bronnen citeren, parafraseren en controleerbaar vermelden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Logisch argumenteren en de argumentatieve ingrediënten gebruiken die Toulmin onderscheidt<sup>7</sup></li> <li>o Geldige en ongeldige argumenten onderscheiden, evenals belangrijke rede-neerfouten herkennen<sup>8</sup></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Een logisch opgezet en beredeneerd onderzoeksrapport schrijven</li> <li>o Hoofdzaken uit een schriftelijk onderzoeksrapport mondeling presenteren</li> <li>o Zakelijk, helder en inzichtelijk formuleren</li> <li>o Informatie volledig, zakelijk, correct en controleerbaar verwerken</li> <li>o Functionele lay-out hanteren</li> <li>o Correcte taal gebruiken</li> <li>o Logische redeneren</li> <li>o Overtuigend argumenteren</li> </ul>

- 
- <sup>7</sup> Voor de ingrediënten van redeneringen: Toulmin, S. 'De structuur van redeneringen' In: Eemeren, F. van & Grootendorst, R. (red) (1997) *Studies over argumentatie* (39-58). Amsterdam: Boom.
- <sup>8</sup> Voor redeneerfouten: Fogelin, R.J. & Sinnott-Armstrong, W. (1995) *Understandig arguments. An introduction to informal logic*. Fort Worth: Hartcourt Brace & Company.

## Bijlage IV

### Overzicht bestudeerde documenten

- Stand-van-zaken-notitie Hersteltraject SPH Hogeschool Inholland, 8 juli 2014
- Bijlage bij GSW SW verslag gecommiteerden
- Evaluatie afstudeerfase 2012-2013, versie 1.1, december 2013
- Handboek Procedures en werkwijze Afstudeertraject 2014-2015
- Document Aangescherpte leerlijn onderzoeksvaardigheden
- Tutorhandleiding Integrale (onderzoeks)opdrachten jaar 1 en 2, 2013-2014, Social Work, maart 2010
- Verbeterplan Afstudeertraject 2013-2014 en 2014-2015 Social Work Hogeschool Inholland
- Rapportages gecommiteerden SPH, juni 2014
- Enquête onder pas afgestudeerden Social Work 2013
- Panelselectie recente afstudeerwerken (totaal 21)<sup>1</sup>

	Rotterdam Jaar afstuderen	Studentnr.	Variant	Cijfer eindrapport
1	Sept. '13 – juli '14	506920	DT	60
2	Sept. '13 – juli '14	477290	DU	60
3	Sept. '13 – juli '14	478947	VT	60
4	Mrt. '13 – aug. '13	500014	DU	85
5	Sept. '13 – juli '14	470344	VT	65
<b>Alkmaar</b>				
6	Mrt. '13 – aug. '13	504390	DT	60
7	Mrt. '13 – aug. '13	474139	VT	90
8	Sept. '13 – juli '14	476555	VT	60
9	Sept. '13 – juli '14	490833	DT	75
10	Sept. '13 – juli '14	495596	VT	60
11	Sept. '13 – juli '14	491864	VT	65
12	Sept. '13 – juli '14	494157	VT	60
13	Sept. '13 – juli '14	496134	VT	65

<sup>1</sup> Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de afstudeerwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

Haarlem				
14	Mrt. '13 - aug. '13	475303	VT	75
15	Mrt. '13 - aug. '13	491189	DT	65
16	Sept. '13 - juli '14	415090	VT	85
17	Sept. '13 - juli '14	495283	DT	60

Den Haag				
18	Sept. '13 - juli '14	479884	DT	60
19	Sept. '13 - juli '14	487196	VT	60
20	Mrt. '13 - aug. '13	468906	VT	65
21	Mrt. '13 - aug. '13	481634	VT	65



## Bijlage V

### Overzicht auditteam

#### Samenstelling panel

Naam	Rol	Domeindeskundige
Drs. F.M. (Foka) Brouwer	Voorzitter	Nee
Prof. dr. J.M.A. (Jo) Hermanns	Lid	Ja
W.L. (Wim) Slingerland	Lid	Ja

#### Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	<p>Mevrouw Brouwer is senior adviseur bij Hobéon. Zij treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-master en hbo-bacheloropleidingen, waaronder ook veel audit in het domein Social Work, en als panellid bij onderzoeksevaluaties in het hbo. Daarnaast adviseert zij hogescholen m.b.t. kwaliteitszorg, onderwijsprofilering, opleidingsassortiment, onderzoeksbeleid e.d. Hiervoor is mevrouw Brouwer o.a. werkzaam geweest als senior adviseur onderwijs en kwaliteit(szorg) bij De Haagse Hogeschool en als stafmedewerker Algemeen Bestuurlijke Zaken bij Hogeschool Arnhem en Nijmegen.</p>
2	<p>De heer Hermanns is adviseur op het terrein van jeugd en jeugdbeleid en was tot voor kort:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ deeltijdhoogleraar Opvoedkunde aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) (specialisatie opvoedingsondersteuning)</li><li>▪ bijzonder hoogleraar op de Kohnstammleerstoel aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de UvA</li><li>▪ bijzonder lector aan de Hogeschool Utrecht (HU), met als werkterrein 'Werken in justitieel kader'.</li></ul> <p>In het verleden is de heer Hermanns ondermeer werkzaam geweest als directeur van een instelling voor jeugdhulpverlening. De heer Hermanns publiceert veelvuldig en is lid (gewest) van diverse adviescommissies.</p>
3	<p>De heer Slingerland was tot 1 maart 2013 directeur van de Academie Mens &amp; Maatschappij, opleidingen SPH en MWD, van Saxion Hogeschool Enschede/Deventer. Naast academiedirecteur was hij bij Saxion onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ lid van het dagelijks bestuur Kenniscentrum Gezondheid, Welzijn &amp; Technologie (direct leidinggevende)</li><li>▪ lid van de Saxion Stuurgroep Sirius: ontwikkeling en invoering excellentiebeleid</li><li>▪ voorzitter van Saxion Entree: ontwikkelen instroombeleid samen met mbo en vo.</li></ul> <p>Momenteel is de heer Slingerland onder meer beleidsadviseur bij de Sectorraad hoger sociaal-agogisch onderwijs (HSAO) (Vereniging Hogescholen). Verder vervult hij diverse externe functies in diverse stuurgroepen en raden van toezicht van welzijnsorganisaties.</p>

#### Het panel werd bijgestaan door:

Naam	Rol	Gecertificeerd
Drs. L. Blom-van Veen	Secretaris	2010

De NVAO heeft op 17 juni 2014 ingestemd met de samenstelling van het auditteam en het audittraject geregistreerd onder nummer 002986.

